

กลวิธีการตั้งชื่อเล่น กับการนำเสนออัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

ชิตเทียน หวัง¹
ธีระ บุชบงแก้ว²

Received 27 September 2023

Revised 15 December 2023

Published 26 December 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การตั้งชื่อเล่นกับการนำเสนออัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทย ข้อมูลเก็บจากนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจำนวน 80 คน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ ผลการศึกษาพบว่า 1) นักศึกษาจีนส่วนใหญ่เริ่มใช้ชื่อเล่นหลังจากได้มาอยู่ประเทศไทย 2) ด้านผู้ตั้งชื่อเล่น นักศึกษาจีนส่วนใหญ่ตั้งชื่อเล่นด้วยตนเอง 3) ด้านจำนวนพยางค์ของชื่อเล่น คนจีนนิยมตั้งชื่อเล่น 2 พยางค์มากที่สุด ทั้งนี้จำนวนพยางค์เฉลี่ยของชื่อเล่นคนจีนคือ 1.61 พยางค์ 4) ด้านภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น คนจีนนิยมใช้ภาษาจีนในการตั้งชื่อเล่นมากที่สุด รองลงมาคือใช้ภาษาอังกฤษ 5) ด้านความหมายของชื่อเล่นคนจีน พบกลุ่มความหมายเกี่ยวกับชื่อเฉพาะมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านที่มาของชื่อเล่นคนจีน พบการตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุลมากที่สุด รองลงมาคือการตั้งชื่อเล่นให้ออกเสียงง่ายและไพเราะ การตั้งชื่อเล่นเหล่านี้สะท้อนอัตลักษณ์ของนักศึกษาจีน 2 ประการ คือ อัตลักษณ์ของความเป็นจีนและการเป็นคนทันสมัย

คำสำคัญ: กลวิธีการตั้งชื่อเล่น ชื่อเล่น อัตลักษณ์

¹ นักศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างประเทศ สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

² อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างประเทศ สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

The Strategy of Naming Nicknames and the Presentation of Chinese Student Identity in Thailand

Sitian Wang³

Theera Butsabokkaew⁴

Abstract

This research aims to analyze the naming of nicknames and their role in shaping the presentation of Chinese student identity in Thailand. The data was collected from 80 Chinese students at Mae Fah Luang University using a Google Form. The findings reveal the following: 1) The majority of Chinese students begin using nicknames after their arrival in Thailand. 2) Chinese students create their own nicknames. 3) In terms of the number of syllables, most nicknames consist of two syllables, with an average of 1.61 syllables. 4) With regard to the language origin of the nicknames, Chinese was the most frequently employed, followed by English. 5) In relation to the meaning of the nicknames, the most prevalent category is specific names, followed by those associated with nature and the environment. 6) Regarding the origins of the nickname, the primary rationales are derived from phonological, semantic, and morphological considerations of their given names and surnames, and those related to simple pronunciation and melodiousness rank second. These adopted nicknames represent two aspects of Chinese students' identities: identity as Chinese and being modern.

Keywords: strategy of naming nicknames, nicknames, identity

---

³ Undergraduate student, Thai Language and Culture for Foreigners programme, School of Liberal Arts, Mae Fah Luang University. e-mail: 6231005015@lamduan.mfu.ac.th

⁴ Ph.D., Lecturer, Thai Language and Culture for Foreigners programme, School of Liberal Arts, Mae Fah Luang University. e-mail: theera.but@mfu.ac.th

บทนำ

ชื่อบุคคลเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้แทนตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของชื่อ ทำให้สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เป็นเจ้าของชื่อกับผู้อื่น นอกจากนี้ ชื่อบุคคลยังมีความสำคัญเนื่องจากสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรม ความเป็นชนชาติต่าง ๆ ผ่านการใช้ภาษาในการตั้งชื่อได้ สอดคล้องกับที่ อมรรัตน์ วันยาว (2545, น. 1) กล่าวว่า ชื่อบุคคลก็เป็นวัฒนธรรมทางภาษาอย่างหนึ่งที่ปรากฏในสังคม ดังนั้นลักษณะการใช้ภาษาในการตั้งชื่อจึงน่าจะเป็นข้อมูลทางภาษาที่สะท้อนให้ทราบถึงลักษณะสังคมบางประการได้

กล่าวได้ว่า คนในวัฒนธรรมต่าง ๆ มีการตั้งชื่อเล่นเพื่อใช้เรียกบุคคล อย่างไรก็ตาม วิธีในการตั้งชื่อเล่นในแต่ละวัฒนธรรมอาจมีความแตกต่างกันไป เช่น ในบางวัฒนธรรมนั้นชื่อเล่นมักจะเป็นชื่อที่มีความสัมพันธ์กับชื่อจริง เช่น หากมีชื่อจริงว่า Thomas ก็จะมีชื่อเล่นว่า Tom ส่วนในวัฒนธรรมไทยนั้นการตั้งชื่อเล่นเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง คือนอกจากมักจะมีลักษณะเป็นคำหนึ่งพยางค์เพื่อให้เรียกขานง่ายขึ้นแล้ว อาจตั้งชื่อเล่นที่เป็นแสดงถึงนิสัยของเจ้าของชื่อ เช่น หวาน ตีม เข้ม หรือบอกลักษณะทางกายภาพของเจ้าของชื่อ เช่น อ้วน โย่ง หรืออาจจะเป็นชื่อสัตว์ เช่น แมว กวาง ช้าง หรือผลไม้ เช่น ส้ม กล้วย (นันทนา รณเกียรติ, 2555, น. 2)

นอกจากวัฒนธรรมไทยแล้ว วัฒนธรรมจีนก็ให้ความสำคัญกับการตั้งชื่อเช่นเดียวกัน ปัจจุบันโลกเป็นสังคมไร้พรมแดน ประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนติดต่อระหว่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การศึกษา ฯลฯ โดยเฉพาะระบบการศึกษาในปัจจุบันที่มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนในประเทศไทยจำนวนมาก ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีนักศึกษาสัญชาติจีนเข้ามาศึกษาในประเทศไทยมากที่สุด และในปี 2565 มีนักศึกษาจีนสูงถึง 18,771 คน (สำนักข่าวอิศรา, 2566) และนักศึกษาจีนที่มาเรียนในประเทศไทยมักมีชื่อเล่นเพื่อสะดวกในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า นักศึกษาจีนส่วนหนึ่งตั้งชื่อเล่นเป็นภาษาจีนโดยนำบางคำจากชื่อจริงมาตั้งเป็นชื่อเล่น เช่น ชื่อเล่น “Hang” มาจากชื่อจริง Xiao Hang (晓航) หรือตั้งชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษตามศิลปินที่ชื่นชอบ เช่น ชื่อเล่น “Tom” มาจากนักแสดงชื่อ ทอม ครูซ (Tom Cruise) เป็นต้น ดังนั้นจึงน่าสนใจศึกษาว่า นักศึกษาจีนที่มาเรียนประเทศไทยนั้นมีกลวิธีการตั้งชื่อเล่นอย่างไร และกลวิธีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นอัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนอย่างไร

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์นั้น จะเห็นได้ว่า ชื่อเป็นการใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับอัตลักษณ์อย่างเด่นชัด กล่าวคือ ชื่อเป็นสิ่งที่ใช้เรียกบุคคลและสิ่งต่าง ๆ อย่างเฉพาะเจาะจง การตั้งชื่อเหมือนกับการติดป้ายฉลาก (labeling) ซึ่งใช้เฉพาะผู้เป็นเจ้าของ (LaBelle, 2011) เพื่อจำแนกความแตกต่างและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลผู้หนึ่งกับผู้อื่น ขณะเดียวกันชื่อยังสามารถทำหน้าที่เป็นดรรชนีบ่งชี้ (index) ความเป็นสมาชิกกลุ่มหรืออัตลักษณ์ (ศิริพร ภัคดีมาสุข, 2561, น. 40-41)

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อพบว่า ส่วนมากเป็นงานวิจัยที่ศึกษาการตั้งชื่อในวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะการศึกษาชื่อจริง ส่วนงานที่ศึกษาชื่อเล่นยังมีจำนวนไม่มากนัก เช่น งานวิจัยของ

นพดล สมจิตร์ (2560) ซึ่งศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักเรียนไทยระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย และงานวิจัยของหม่อมหลวงจรัลวิไล จรูญโรจน์ (2552) ซึ่งศึกษาการตั้งชื่อเล่นของคนไทยที่มีอายุตั้งแต่ 1-60 ปี ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีนยังมีจำนวนน้อย งานที่ศึกษาเปรียบเทียบชื่อจริงระหว่างวัฒนธรรม เช่น งานวิจัยของ ฟาง ฟาง (2554) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบการตั้งชื่อจริงของคนไทยและการตั้งชื่อจริงของคนจีน งานวิจัยนี้ส่วนหนึ่งแสดงให้เห็นว่าชื่อของคนไทยและชื่อคนจีนส่วนใหญ่มีความหมายในทางที่ดีเป็นสิริมงคล ซึ่งสัมพันธ์กับความคิดความเชื่อในวัฒนธรรมของชาติตน

นอกจากนี้ มีงานที่ศึกษาชื่อในบริบทการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรม เช่น งานวิจัยของ หลุยหลุย เจียง (2559) ซึ่งศึกษาการตั้งชื่อภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่อยู่ประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งชื่อด้วยตนเองแต่จะให้คนไทยที่ตนเองรู้จัก เพื่อน อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ตั้งชื่อภาษาไทยให้ ซึ่งส่วนใหญ่มีจำนวน 3 พยางค์ ตัวอย่างชื่อผู้ชาย เช่น ชัยชนะ ชื่อผู้หญิง เช่น อรปรียา ทั้งนี้พบว่าชื่อภาษาไทยที่ตั้งขึ้นใหม่นั้นมีทั้งชื่อที่มีความสัมพันธ์กับชื่อเดิมในภาษาจีนของตนเองและชื่อที่ไม่มีความสัมพันธ์กับชื่อภาษาจีนของตนเอง และงานวิจัยของ อภิสันันท์ ทองใบ (2562) ซึ่งศึกษาการตั้งชื่อภาษาจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน ตัวอย่างชื่อผู้หญิง เช่น 赖美凤 หมายถึง หงส์ที่ส่งางาม ชื่อผู้ชาย เช่น 许明旭 หมายถึง แสงสว่างจากพระอาทิตย์ ทั้งนี้พบว่าชื่อภาษาจีนส่วนหนึ่งมีความสัมพันธ์กับชื่อจริงภาษาไทยหรือชื่อเล่นภาษาไทย งานวิจัยทั้งสองเรื่องข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่าการตั้งชื่อขึ้นมาใหม่ในอีกภาษาหนึ่งนั้นส่วนหนึ่งจะมีการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมของชนชาติที่ตั้งชื่อขึ้นมาใหม่เข้ากับวัฒนธรรมเดิมของชนชาติตน กล่าวคือ แม้ส่วนใหญ่การตั้งชื่อขึ้นมาใหม่ในอีกภาษาหนึ่งจะมีลักษณะใกล้เคียงกับชื่อของคนชาตินั้น แต่ขณะเดียวกันก็จะมีลักษณะที่สัมพันธ์กับชื่อเดิมของชนชาติตนด้วย

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ศึกษาชื่อในบริบทการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมข้างต้นมักเป็นการศึกษาชื่อจริงและมักเป็นชื่อที่บุคคลอื่นเป็นผู้ตั้งให้ ซึ่งแตกต่างกับกลุ่มข้อมูลที่ผู้วิจัยสนใจ คือ ชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่มาเรียน ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง กล่าวคือ นักศึกษาจีนที่มาเรียนนั้นสามารถตั้งชื่อเล่นได้ค่อนข้างอิสระ คือสามารถกำหนดชื่อเล่นของตนเอง นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีนโยบายใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน ทำให้มีบริบทของความเป็นนานาชาติ คือเป็นชุมชนที่ประกอบไปด้วยนักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีสัญชาติหลากหลาย ดังนั้นนักศึกษาจีนที่มาเรียนย่อมต้องมีชื่อเล่นไว้ใช้เรียกเพื่อให้ติดต่อสื่อสารได้ง่ายและสร้างความสัมพันธ์กับคนในสังคมที่เข้ามาอยู่ ดังนั้นจึงน่าสนใจว่า นักศึกษาจีนที่มาเรียนประเทศไทยจะเลือกนำเสนออัตลักษณ์ผ่านการตั้งชื่อในบริบทของการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมอย่างไร

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนว่าเมื่อมาศึกษาอยู่ประเทศไทยมีกลวิธีในการตั้งชื่อเล่นอย่างไร โดยจะพิจารณาในแง่มุมต่าง ๆ ได้แก่ การเริ่มใช้ชื่อเล่น ผู้ตั้งชื่อเล่น จำนวนพยางค์ของชื่อ

เล่น ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น ความหมายของชื่อเล่น และที่มาของชื่อเล่น ทั้งนี้ผลการวิจัยจะสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของการตั้งชื่อเล่นกับการนำเสนออัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตั้งชื่อเล่นและอัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนในประเทศไทยที่สะท้อนผ่านการตั้งชื่อเล่น

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1.1 นิยามของชื่อเล่น

นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของชื่อเล่น ตัวอย่างเช่น

จริยญา ธรรมโชโต (2540, น. 4) นิยามชื่อเล่นว่า “ชื่อของบุคคลที่ไม่ปรากฏในทะเบียนบ้าน เป็นชื่อที่บิดา มารดา ญาติ หรือผู้ใหญ่ ตั้งให้บุคคลนั้นตั้งแต่เกิดและใช้เรียกขานในกลุ่มสังคมครอบครัว”

หม่อมหลวงจรัสวิไล จรูญโรจน์ (2552, น. 13-14) นิยามชื่อเล่นว่าหมายถึง “ชื่อบุคคลที่พ่อแม่ ญาติ หรือผู้ใหญ่ที่นับถือตั้งให้ ตั้งแต่เกิดหรือตั้งตั้งแต่อายุน้อย ใช้เรียกขานในครอบครัวหรือในหมู่ผู้มีความสนิทสนมมาจนปัจจุบัน โดยไม่รวมสมญาที่เกิดจากการล้อเลียนหรือที่ได้มาในภายหลัง”

นพดล สมจิตร์ (2560, น. 6) กล่าวถึงชื่อเล่นว่าหมายถึง “ชื่อที่ไม่ได้ปรากฏอยู่ในทะเบียนสำมะโนครัว เป็นชื่อที่เรียกแทนชื่อจริง นิยมใช้เรียกกันภายในครอบครัวหรือบุคคลที่สนิทกัน และเป็นชื่อที่ผู้ปกครองตั้งให้”

อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้ ชื่อเล่น หมายถึง ชื่อที่เจ้าของชื่อให้ผู้อื่นเรียกแทนชื่อจริง ซึ่งผู้ใดเป็นผู้ตั้งก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นพ่อแม่ หรือญาติตั้งให้เท่านั้น อีกทั้งอาจเป็นชื่อที่ใช้ตั้งตั้งแต่เกิดหรือตั้งขึ้นมาภายหลังก็ได้

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาษากับอัตลักษณ์

ศิริพร ภักดีผาสุข (2561, น. 5) กล่าวว่า “อัตลักษณ์ (identity) คือการนิยามความหมายของตัวตน และการจัดวางตำแหน่งแห่งหนให้แก่ตัวตน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเข้าใจของเราว่า “เราเป็นใคร” และ “ผู้อื่นเป็นใคร” นอกจากนี้ในทางกลับกันก็เกี่ยวข้องกับความเข้าใจของผู้อื่นในสังคมต่อตัวตนของเขาและตัวตนของเราด้วย อัตลักษณ์จึงเกี่ยวข้องกับการต่อรองความหมายเกี่ยวกับตัวตนของคนในสังคม” สิ่งสำคัญที่ใช้ในการประกอบสร้างและนำเสนออัตลักษณ์ก็คือ “ภาษา”

นอกจากนี้ ศิริพร ภักดีผาสุข (2561, น. 35-36) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์ไว้หลายแง่มุม ซึ่งแง่มุมที่เกี่ยวกับการตั้งชื่อมี 2 ประการ ได้แก่ 1) ภาษาในฐานะป้ายฉลากระบุอัตลักษณ์ การระบุตัวตนของบุคคลหรือกลุ่มเป็นองค์ประกอบสำคัญในการนิยามความหมายและจัด

วางตำแหน่งแห่งหนทางสังคม การระบุตัวตนเป็นการชี้เฉพาะไปที่บุคคลหรือกลุ่มที่เป็นเจ้าของอัตลักษณ์ และเป็นการจำแนกบุคคลหรือกลุ่มออกจากบุคคลหรือกลุ่มอื่น การระบุตัวตนนี้เปรียบได้กับการปิดป้ายฉลากสิ่งของต่าง ๆ ซึ่งทำให้สามารถกล่าวถึงและจัดหมวดหมู่สิ่งนั้น ๆ ได้ และ 2) ภาษาในฐานะดรชนีบ่งชี้อัตลักษณ์ (Ochs, 1992) คือ ภาษาสามารถทำหน้าที่เป็นดรชนีบ่งชี้อัตลักษณ์บางประการเกี่ยวกับตัวตนของผู้ใช้ภาษานั้น ๆ ได้ เช่น เพศสภาพ ชาติพันธุ์ ฯลฯ ในงานวิจัยนี้นิยามอัตลักษณ์ตามแนวคิดข้างต้นและผู้วิจัยจะใช้แนวคิดการศึกษาภาษากับอัตลักษณ์ข้างต้นมาวิเคราะห์อัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนที่สะท้อนผ่านการตั้งชื่อเล่น

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อพบว่า ส่วนมากเป็นงานวิจัยที่ศึกษาการตั้งชื่อในวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะการศึกษาชื่อจริง ส่วนงานที่ศึกษาชื่อเล่นยังมีจำนวนไม่มากนัก ตัวอย่างเช่น

นพดล สมจิตร์ (2560) ศึกษาเรื่อง “กลวิธีการตั้งชื่อเล่นของนักเรียนไทย” ข้อมูลที่ใช้คือชื่อเล่นของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 922 ชื่อ โดยเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามให้ผู้ปกครองตอบ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่นิยมตั้งชื่อเล่นด้วยคำพยางค์เดียว และตั้งชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษมากที่สุด โดยตั้งชื่อเล่นมีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมมากที่สุด ที่มาของชื่อเล่นจะสอดคล้องสัมพันธ์กับชื่อสมาชิกในครอบครัว เช่นเดียวกับเหตุผลสำคัญในการตั้งชื่อเล่นที่ผู้ปกครองจะตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อบุคคลในครอบครัว อีกทั้งผู้ปกครองตั้งชื่อเล่นสะท้อนความสัมพันธ์ของครอบครัวมากที่สุด ทั้งนี้พบว่าเพศของนักเรียนเป็นปัจจัยทางสังคมที่มีผลทำให้กลวิธีการตั้งชื่อเล่นและค่านิยมที่สะท้อนจากการตั้งชื่อเล่นแตกต่างกันอย่างชัดเจน

หม่อมหลวงจรัลวิไล จรุงญโรจน์ (2552) ศึกษาเรื่อง “ภาษาและภาพสะท้อนของวัฒนธรรมจากชื่อเล่นของคนไทย” ข้อมูลที่ใช้ศึกษามาจากแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ด้านจำนวนพยางค์ ชื่อเล่นมีความยาว 1-4 พยางค์ ด้านภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่นมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับศาสนา เพศ และอายุของเจ้าของชื่อ ด้านความหมายของชื่อเล่น ส่วนมากมักเป็นชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับสัตว์ ที่มาหลักของการตั้งชื่อเล่นของคนไทยคือตามลักษณะทางกายภาพของเจ้าของชื่อ และการตั้งชื่อที่มีความสอดคล้องทางเสียงกับสมาชิกคนอื่นในครอบครัว โดยทั่วไปคนที่ตั้งชื่อเล่นให้เด็กคือแม่ ญาติฝ่ายแม่มีบทบาทในการตั้งชื่อมากกว่าญาติฝ่ายพ่อ แม้งานสองเรื่องข้างต้นศึกษาชื่อเล่นคนไทยซึ่งต่างกับงานของผู้วิจัยที่มุ่งศึกษาชื่อเล่นของนักศึกษาจีน แต่ก็แสดงให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการตั้งชื่อเล่นในสังคมไทย รวมทั้งค่านิยมและภาพทางวัฒนธรรมที่สะท้อนจากชื่อเล่น

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีนยังมีจำนวนน้อย ยกตัวอย่าง

ฟาง ฟาง (2554) ศึกษาเรื่อง “การตั้งชื่อคนไทยและการตั้งชื่อคนจีน : การศึกษาเปรียบเทียบ” ข้อมูลที่ใช้ศึกษาคือชื่อคนไทยและชื่อคนจีนจากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย จำนวน 1,000 ชื่อ ผลการศึกษา

พบว่า ด้านจำนวนของพยางค์ที่ใช้ในการตั้งชื่อ ชื่อคนไทยมี 3 พยางค์มากที่สุด ส่วนชื่อคนจีนมี 2 พยางค์มากที่สุด ด้านชนิดของคำ ชื่อคนไทยเป็นรูปแบบ คำนาม+คำนาม มากที่สุด ส่วนชื่อคนจีนเพศชายเป็นรูปแบบ คำนาม+คำวิเศษณ์ และคนจีนเพศหญิงเป็นรูปแบบ คำนาม+คำนาม มากที่สุด ด้านคำที่ใช้ในการตั้งชื่อ คนไทยใช้คำสมาสมากที่สุดคือ ส่วนคนจีนใช้คำประสมมากที่สุด ด้านความหมาย ชื่อของเพศชายทั้งคนไทยและคนจีนมีความหมายเกี่ยวกับอำนาจ ชัยชนะ ความเป็นเลิศ ความกล้าหาญมากที่สุด และชื่อของเพศหญิงทั้งคนไทยและคนจีนมีความหมายเกี่ยวกับความงาม ความบริสุทธิ์มากที่สุด

ธนัชชา ทีปรัศพันธ์ และคณะ (2561) ศึกษาเรื่อง “ค่านิยมที่สะท้อนผ่านความหมายของชื่อเล่นของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีอายุระหว่าง 50-70 ปี ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 100 ชื่อ ผลการวิจัยพบว่าชื่อเล่นของคนไทยเชื้อสายจีนมี 14 กลุ่มความหมาย ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ ความหมายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ และความหมายเกี่ยวกับความมั่งคั่ง

หลุยหลุย เจียง (2559) ศึกษาเรื่อง “ชื่อภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทย” ข้อมูลที่ใช้ศึกษาคือชื่อนักศึกษาจีนในระดับอุดมศึกษาจำนวน 1,000 ชื่อ โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านโครงสร้างชื่อมีตั้งแต่ 1-5 พยางค์ ด้านภาษาที่ตั้งชื่อมักพบชื่อที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤตกับภาษาไทยมากที่สุด ด้านกลุ่มความหมายที่พบมากที่สุดคือ คุณลักษณะและคุณสมบัติ และความเป็นสิริมงคล ด้านความสัมพันธ์ของชื่อภาษาไทยและภาษาจีนพบว่าส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กับชื่อเดิมในภาษาจีนของตนเอง

อภิสนันท์ ทองใบ (2562) ศึกษาเรื่อง “การตั้งชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน” ข้อมูลที่ใช้คือชื่อจีนของนักศึกษาจากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรจำนวน 161 ชื่อ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตั้งชื่อจีนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าของชื่อ อาจารย์ที่สอนภาษาจีน และพ่อแม่ญาติหรือผู้รู้ เกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อจีนให้นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนมี 3 เกณฑ์ ได้แก่ เพศ ความหมาย และความสัมพันธ์กับชื่อไทย ด้านความหมาย ชื่อจีนเกี่ยวกับธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือความงามและความอ่อนโยน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างชื่อไทยกับชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่ ส่วนใหญ่เป็นการใช้ความหมายคล้ายกับชื่อจริงภาษาไทย และการใช้ความหมายคล้ายกับชื่อเล่นภาษาไทย ส่วนค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อจีนมี 7 ด้าน ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับธรรมชาติ ค่านิยมเรื่องเพศ ค่านิยมเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยน ค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย ค่านิยมเกี่ยวกับสุนทรียะ ค่านิยมเกี่ยวกับคุณธรรม ความดีงามและบุญคุณ และค่านิยมการตั้งชื่อจีนให้สัมพันธ์กับชื่อไทย

หากพิจารณาด้านประเด็นที่ศึกษาพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นการศึกษาชื่อจริง เช่น ชื่อจริงของคนไทยกับชื่อจริงของคนจีน (ฟาง ฟาง, 2554) ชื่อภาษาไทยของนักศึกษาจีน (หลุยหลุย เจียง, 2559) ชื่อภาษาจีนของนักศึกษาไทย (อภิสนันท์ ทองใบ, 2562) ส่วนงานที่ศึกษาชื่อเล่น คือ ชื่อเล่นของคนไทยเชื้อสายจีน (ธนัชชา ทีปรัศพันธ์ และคณะ, 2561) ชื่อเล่นของคนไทย (หม่อมหลวงจรัลวิไล จรูญโรจน์, 2552;

นพดล สมจิตร์, 2560) จะเห็นได้ว่า งานข้างต้นแตกต่างกับงานของผู้วิจัยที่มุ่งศึกษาชื่อเล่นของกลุ่มคนจีนที่ย้ายมาเรียนอยู่ประเทศไทย

ด้านกลวิธีการตั้งชื่อเล่น ผู้วิจัยปรับจากงานของหม่อมหลวงจรัสวิไล จรุงญโรจน์ (2552) ได้แก่ ผู้ตั้งชื่อเล่น จำนวนพยางค์ของชื่อเล่น ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น ความหมายของชื่อเล่น และที่มาของชื่อเล่น นอกจากนี้ ได้เพิ่มประเด็นการเริ่มใช้ชื่อเล่นด้วย เนื่องจากน่าจะสนใจว่าชื่อเล่นที่นักศึกษาจีนใช้ในประเทศไทยนั้นตั้งมาก่อนหรือหลังจากอยู่ในประเทศไทย ซึ่งอาจมีความสัมพันธ์กับประเด็นอื่น เช่น ภาษาที่ใช้ ความหมายของชื่อเล่น เป็นต้น

กล่าวได้ว่า จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่ย้ายมาศึกษาในประเทศไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนในประเทศไทย โดยพิจารณาวิธีการตั้งชื่อเล่น 6 ประการ ได้แก่ การเริ่มใช้ชื่อเล่น ผู้ตั้งชื่อเล่น จำนวนพยางค์ของชื่อเล่น ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น ความหมายของชื่อเล่น และที่มาของชื่อเล่น ทั้งนี้ผลการวิจัยจะสะท้อนให้เห็นการตั้งชื่อกับการบ่งชี้อัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่นำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้คือ ชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เพื่อเป็นการควบคุมตัวแปรในงานวิจัยนี้จึงใช้ชื่อเล่นเฉพาะนักศึกษาสัญชาติจีนระดับปริญญาตรีเท่านั้นเนื่องจากมีอายุใกล้เคียงกัน คือ อายุ 18-25 ปี อีกทั้งเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาโดยไม่จำกัดสาขาวิชาและไม่จำกัดชั้นปีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) งานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) ผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างแบบสอบถามฉบับร่างด้วยภาษาจีน โดยเก็บข้อมูลจากคนจีนเพศชายอย่างน้อย 10 คน และเพศหญิงอย่างน้อย 10 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาจีนพิจารณา และได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเพื่อให้แบบสอบถามฉบับจริงสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2) แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชาที่เรียน และระดับชั้นปี ส่วนตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการตั้งชื่อเล่น ได้แก่ ชื่อจริง ชื่อเล่น การเริ่มใช้ชื่อเล่น ผู้ตั้งชื่อเล่น ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น ความหมายของชื่อเล่น และที่มาของชื่อเล่น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและได้ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยด้วย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ 1-28 กุมภาพันธ์ 2566 จากรายงานจำนวนนักศึกษาต่างชาติของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงประจำปีการศึกษา 2565 (มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2566) พบว่า มีนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 102 คน

2) เมื่อได้แบบสอบถามกลับมาแล้ว ผู้วิจัยคัดแบบสอบถามที่มีลักษณะต่อไปนี้ออกจากการวิเคราะห์ คือ แบบสอบถามที่ผู้ตอบมีอายุเกินกว่าที่กำหนด แบบสอบถามที่ผู้ตอบระบุว่าไม่อนุญาตให้ใช้ข้อมูลในการวิจัย แบบสอบถามที่ผู้ตอบให้ข้อมูลที่สำคัญไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์

3) เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลและคัดเลือกแบบสอบถามเสร็จสิ้นแล้วได้ชื่อเล่นเพศชายจำนวน 40 ชื่อ และชื่อเล่นเพศหญิงจำนวน 40 ชื่อ รวมเป็น 80 ชื่อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) รวบรวมคำตอบจากแบบสอบถาม โดยจำแนกเป็นกลุ่มนักศึกษาจีนเพศชายและเพศหญิง และแปลความหมายจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย

2) วิเคราะห์การตั้งชื่อเล่น 6 ด้าน ได้แก่ การเริ่มใช้ชื่อเล่น ผู้ตั้งชื่อเล่น จำนวนพยางค์ของชื่อเล่น ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น ความหมายของชื่อเล่น และที่มาของชื่อเล่น และจัดประเภทย่อยของแต่ละกลวิธีการตั้งชื่อเล่น โดยจำแนกตามเพศด้วย ทั้งนี้จะแสดงจำนวนความถี่และใช้สถิติแบบร้อยละ (Percentage)

อนึ่ง ด้านการจัดกลุ่มความหมายและที่มาของชื่อเล่น ผู้วิจัยปรับรูปแบบจากงานวิจัยของ นพดล สมจิตร (2560) เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาครั้งนี้ โดยเกณฑ์การพิจารณานั้นผู้วิจัยพิจารณาจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหลัก เช่น ผู้มีชื่อเล่นว่า “Ivy” ตอบว่าชื่อของตนหมายถึง “เป็นคนฉลาด” โดยอธิบายว่ามีที่มาจาก Ivy League ซึ่งเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นความหมายของชื่อเล่นจึงสื่อว่าเป็นคนฉลาด แม้ความหมายตามพจนานุกรมหมายถึงไม้เลื้อยชนิดหนึ่ง (Ivy Leaf) แต่ผู้วิจัยจะยึดตามคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจัดอยู่ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับความเป็นเลิศ และจัดว่ามีที่มาของชื่อเล่นจากการเลียนแบบชื่อเฉพาะเนื่องจากตั้งชื่อตามสถาบันการศึกษา

3) วิเคราะห์อัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยที่สะท้อนจากกลวิธีการตั้งชื่อเล่น ตามแนวคิดเรื่องภาษาในฐานะป้ายฉลากระบุอัตลักษณ์และภาษาในฐานะดรชนนึ่งชื่ออัตลักษณ์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิธีการตั้งชื่อเล่นกับการนำเสนออัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจำนวน 80 คน แบ่งเป็นเพศชาย 40 คน และเพศหญิง 40 คน ผู้วิจัยจะขอนำเสนอกลวิธีการตั้งชื่อเล่น หลังจากนั้นจะกล่าวถึงอัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนที่สะท้อนผ่านกลวิธีการตั้งชื่อเล่น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กลวิธีการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพิจารณากลวิธีการตั้งชื่อเล่น 6 ประการ ได้แก่ การเริ่มใช้ชื่อเล่น ผู้ตั้งชื่อเล่น จำนวนพยางค์ของชื่อเล่น ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น ความหมายของชื่อเล่น และที่มาของชื่อเล่น ดังนี้

1.1 การเริ่มใช้ชื่อเล่น

จากการศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยพบว่า มีทั้งชื่อเล่นที่ใช้ก่อนและหลังมาอยู่ประเทศไทยดังนี้ นักศึกษาจีนส่วนใหญ่เริ่มใช้ชื่อเล่นที่ตอบในแบบสอบถามหลังจากที่ได้มาเรียนในประเทศไทย มีจำนวน 47 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 58.75 และเป็นชื่อเล่นที่นักศึกษาจีนใช้มาตั้งแต่ก่อนเข้ามาเรียนในประเทศไทย มีจำนวน 33 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 41.25

หากพิจารณาตามปัจจัยด้านเพศพบว่า เพศชายเริ่มใช้ชื่อเล่นหลังจากได้มาเรียนในประเทศไทยมากที่สุด จำนวน 24 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาคือใช้ชื่อเล่นตั้งมาก่อนเข้ามาเรียน จำนวน 16 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 40 ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่เริ่มใช้ชื่อเล่นหลังจากได้มาเรียนในประเทศไทยเช่นเดียวกัน จำนวน 23 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 57.50 รองลงมาคือใช้ชื่อเล่นตั้งมาก่อนเข้ามาเรียน จำนวน 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 42.50 กล่าวได้ว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ตั้งชื่อเล่นและใช้ชื่อเล่นเหล่านี้หลังจากได้มาศึกษาในประเทศไทย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 การเริ่มใช้ชื่อเล่นของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

การเริ่มใช้ชื่อเล่น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ก่อนอยู่ประเทศไทย	16	40	17	42.50	33	41.25
2. หลังอยู่ประเทศไทย	24	60	23	57.50	47	58.75
รวม	40	100	40	100	80	100

1.2 ผู้ตั้งชื่อเล่น

จากการศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยพบว่า สามารถจัดกลุ่มผู้ตั้งชื่อได้เป็น 4 กลุ่ม โดยเรียงลำดับดังนี้ (1) นักศึกษาตัวเอง จำนวน 45 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 56.25 (2) เพื่อนของนักศึกษาเป็นผู้ตั้ง จำนวน 12 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 15 (3) พ่อแม่เป็นผู้ตั้ง จำนวน 12 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 15 และ (4) อาจารย์ของนักศึกษาเป็นผู้ตั้ง จำนวน 11 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.75

หากพิจารณาตามปัจจัยด้านเพศพบว่า เพศชายนิยมตั้งชื่อเล่นด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 26 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาคือ อาจารย์เป็นผู้ตั้ง จำนวน 6 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 15 พ่อแม่เป็นผู้ตั้ง จำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 12.50 และเพื่อนเป็นผู้ตั้ง จำนวน 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 7.50 ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่ตั้งชื่อเล่นด้วยตนเองเช่นเดียวกัน จำนวน 19 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาคือ เพื่อนเป็นผู้ตั้ง จำนวน 9

ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 22.50 พ่อแม่เป็นผู้ตั้ง จำนวน 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 17.50 และอาจารย์เป็นผู้ตั้ง จำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 12.50 จะเห็นได้ว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงนิยมตั้งชื่อเล่นด้วยตนเองมากที่สุด เช่นเดียวกัน รองลงมาเพศชายนิยมให้อาจารย์ตั้ง ในขณะที่เพศหญิงนิยมให้เพื่อนตั้ง ดังแสดงในตารางที่ 2

ตาราง 2 ผู้ตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

ผู้ตั้งชื่อเล่น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตนเอง	26	65	19	47.50	45	56.25
2. เพื่อน	3	7.50	9	22.50	12	15
3. พ่อแม่	5	12.50	7	17.50	12	15
4. อาจารย์	6	15	5	12.50	11	13.75
รวม	40	100	40	100	80	100

1.3 จำนวนพยางค์ของชื่อเล่น

จากการศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยพบว่า จำนวนพยางค์ที่ใช้ตั้งชื่อเล่นของคนจีนมีตั้งแต่ 1-3 พยางค์ ทั้งนี้จำนวนพยางค์เฉลี่ยของชื่อเล่นคนจีนคือ 1.61 พยางค์ ดังนี้

1) ชื่อเล่นที่มีจำนวนพยางค์ 1 พยางค์ จากข้อมูลทั้งหมดพบว่า มีจำนวน 30 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 37.50 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความยาว 1 พยางค์ เช่น Wei (炜) Zhao (钊) Ming (明) Tuo (拓) Tom ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความยาว 1 พยางค์ เช่น Jing (静) Lu (露) Ji (济) Rui (瑞) Miu

2) ชื่อเล่นที่มีจำนวนพยางค์ 2 พยางค์ จากข้อมูลทั้งหมดพบว่า คนจีนนิยมตั้งชื่อเล่นเป็น 2 พยางค์มากที่สุด มีจำนวน 48 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 60 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความยาว 2 พยางค์ เช่น Bao Luo (保罗) Yang Yang (洋洋) Henry Tony Eason ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความยาว 2 พยางค์ เช่น Hanna Lion Vicky ฟ้ายไส น้ำฝน

3) ชื่อเล่นที่มีจำนวนพยางค์ 3 พยางค์ จากข้อมูลทั้งหมดพบน้อยที่สุดเพียง 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.50 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความยาว 3 พยางค์ ได้แก่ Angelos ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความยาว 3 พยางค์ ได้แก่ Skyler

หากพิจารณาตามปัจจัยด้านเพศพบว่า เพศชายส่วนใหญ่มีชื่อเล่น 2 พยางค์มากที่สุด จำนวน 21 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 52.50 รองลงมาเป็นชื่อเล่น 1 พยางค์ จำนวน 18 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 45 และชื่อเล่น 3 พยางค์ พบน้อยที่สุดเพียง 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.50 ทั้งนี้จำนวนพยางค์เฉลี่ยของชื่อเล่นคนจีนเพศชายคือ 1.53 พยางค์ ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่มีชื่อเล่น 2 พยางค์มากที่สุด จำนวน 27 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 67.5

รองลงมาเป็นชื่อเล่น 1 พยางค์ จำนวน 12 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 30 และชื่อเล่น 3 พยางค์ พบน้อยที่สุดเพียง 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.50 ทั้งนี้จำนวนพยางค์เฉลี่ยของชื่อเล่นคนจีน เพศหญิงคือ 1.69 พยางค์ จะเห็นได้ว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงมีชื่อเล่นที่มีความยาว 2 พยางค์มากที่สุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยจำนวนพยางค์มากกว่าเพศชาย ดังแสดงในตารางที่ 3

ตาราง 3 จำนวนพยางค์ของชื่อเล่นของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

จำนวนพยางค์ของชื่อเล่น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 พยางค์	18	45	12	30	30	37.5
2 พยางค์	21	52.50	27	67.50	48	60
3 พยางค์	1	2.50	1	2.50	2	2.50
รวม	40	100	40	100	80	100

1.4 ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น

จากการศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยพบว่า มีการใช้ภาษาในการตั้งชื่อเล่นจำนวน 3 ภาษา โดยเรียงลำดับดังนี้

1) ชื่อเล่นที่ใช้ภาษาจีน จากข้อมูลทั้งหมดพบว่า คนจีนนิยมใช้ภาษาจีนในการตั้งชื่อเล่นมากที่สุด มีจำนวน 38 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 47.50 ชื่อเล่นเพศชาย เช่น Ming (明) Xu Yang (旭阳) Chang Jun (昌峻) “Lin Lin” (林林) Cheng Cheng (成成) Ou Yang (欧阳) Tong Tong (桐桐) ชื่อเล่นเพศหญิง เช่น Fu (付) Rui (瑞) Qi (琪) Bing Bing (冰冰) Xiao Han (小晗) Xiao Mi (小米)

2) ชื่อเล่นที่ใช้ภาษาอังกฤษ จากข้อมูลทั้งหมดพบว่า คนจีนใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อเล่น มีจำนวน 35 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 43.75 ชื่อเล่นเพศชาย เช่น Alex Albert Brian Eric Eason Harry Jacob Real Tony Vincent ชื่อเล่นเพศหญิง เช่น Ariel Bill Bobo CC Grace Lion Max Nancy Nikki Vicky

3) ชื่อเล่นเพศชายที่ใช้ภาษาไทย จากข้อมูลทั้งหมดพบว่า คนจีนนิยมใช้ภาษาไทยในการตั้งชื่อเล่น มีจำนวน 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.75 ชื่อเล่นเพศชาย ได้แก่ คง เมฆ ชื่อเล่นเพศหญิง ได้แก่ ฟ้าใส น้ำฝน ข้าวหวาน น้ำตาล

หากพิจารณาตามปัจจัยด้านเพศพบว่า เพศชายนิยมใช้ภาษาจีนตั้งชื่อมากที่สุด มีจำนวน 22 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคือใช้ภาษาอังกฤษตั้งชื่อเล่น มีจำนวน 16 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 40 และใช้ภาษาไทยตั้งชื่อ มีจำนวน 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5 ในขณะที่เพศหญิงนิยมใช้ภาษาอังกฤษตั้งชื่อมากที่สุด

มีจำนวน 19 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาคือใช้ภาษาจีนตั้งชื่อเล่น มีจำนวน 16 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 40 และใช้ภาษาไทยตั้งชื่อ มีจำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 12.50 จะเห็นได้ว่าเพศชายนิยมใช้ภาษาจีนในการตั้งชื่อเล่นมากกว่าเพศหญิง ดังแสดงในตารางที่ 4

ตาราง 4 ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาจีน	22	55	16	40	38	47.50
2. ภาษาอังกฤษ	16	40	19	47.50	35	43.75
3. ภาษาไทย	2	5	5	12.50	7	8.75
รวม	40	100	40	100	80	100

1.5 ความหมายของชื่อเล่น

จากการศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยพบว่าสามารถแบ่งกลุ่มความหมายได้ทั้งหมด 12 กลุ่มความหมาย โดยเรียงลำดับดังนี้

1) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับชื่อเฉพาะ คือการนำชื่อบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น นักแสดง นักร้อง นักธุรกิจ รวมถึงชื่อตัวละครและชื่อการ์ตูนมาตั้งเป็นชื่อเล่น จากการศึกษาพบจำนวน 25 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 31.25 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความหมายเกี่ยวกับชื่อเฉพาะ เช่น “Tom” มาจากนักแสดงชื่อ ทอม ครูซ (Tom Cruise) “Han” เป็นชื่อตัวละครเอกในภาพยนตร์ Fast and Furious “Tony” เป็นชื่อตัวละครในภาพยนตร์ไอรอนแมนของ Marvel “Albert” มาจากชื่ออัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (Albert Einstein) “Bao Luo” (保罗) หมายถึง อัครสาวกในพระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่ในศาสนาคริสต์ “Angelos” หมายถึง ผู้ส่งสาร ทูตสวรรค์ ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับชื่อเฉพาะ เช่น “Ariel” เป็นชื่อตัวการ์ตูนในเรื่องเงือกน้อยผจญภัย (The Little Mermaid) “Bill” มาจากชื่อ บิล เกตส์ (Bill Gates) “Hanna” มาจาก Hannah ซึ่งเป็นชื่อตัวละครหลักในรายการซิตคอม Hannah Montana ของประเทศสหรัฐอเมริกา “Nikki” เป็นชื่อตัวละครจากซีรีส์ Nikita “Bobo” เป็นชื่อตัวละครการ์ตูน

2) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือชื่อเล่นที่มีความหมายเกี่ยวกับต้นไม้ สัตว์ รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ จากการศึกษามพบจำนวน 14 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 17.50 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น “Wei” (伟) หมายถึง สว่าง “Xu Yang” (旭阳) หมายถึง ดวงอาทิตย์ “A Peng” (阿鹏) หมายถึง นกที่ใหญ่ที่สุดในตำนานเป็นราชาแห่งนก “Yang Yang” (洋洋) หมายถึง มหาสมุทร “Hao Hao” (昊昊) หมายถึง ท้องฟ้ากว้างใหญ่ “เมฆ” หมายถึง ใต้น้ำที่รวมตัวกัน

เป็นกลุ่มก้อนลอยอยู่ในอากาศ ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น “Lu” (露) หมายถึง น้ำค้าง “Lion” หมายถึง สิงโต “Skylar” มาจาก Sky หมายถึง ท้องฟ้า “ฟ้าใส” หมายถึง ท้องฟ้าแจ่มใส “น้ำฝน” หมายถึง น้ำจากเมฆที่ตกลงมาแล้วร่วงไว้ใช้ดื่มกิน

3) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับคุณธรรมและความประพฤติดี คือชื่อเล่นที่มีความหมายเกี่ยวกับคุณธรรมความดีต่าง ๆ เช่น ความซื่อตรง ความสุภาพ ความเรียบร้อย เป็นต้น จากการศึกษาพบจำนวน 9 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 11.25 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความหมายเกี่ยวกับคุณธรรมและความประพฤติดี เช่น “Ming” (明) หมายถึง ชัดเจนและตรงไปตรงมา “Changjun” (昌峻) หมายถึง สุภาพ มั่นคง “คง” หมายถึง ยังมียังเป็นอยู่อย่างเดิม ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับคุณธรรมและความประพฤติดี เช่น “Ji” (济) หมายถึง ให้ความช่วยเหลือ “Jing” (静) หมายถึง สงบ “Si Si” (斯斯) หมายถึง ความสุภาพ อ่อนโยน และสง่างาม “Grace” หมายถึง นิ่มนวล มีมารยาท

4) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความเป็นเลิศ ความเจริญรุ่งเรือง คือชื่อเล่นที่มีความหมายเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จด้านต่าง ๆ เป็นคนเก่งมีความสามารถ จากการศึกษาพบจำนวน 8 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 10 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความหมายเกี่ยวกับความเป็นเลิศ เช่น “Brian” หมายถึง ฉลาด “Vincent” หมายถึง ฉลาด “Cheng Cheng” (成城) หมายถึง สร้างเมืองได้สำเร็จ ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับความเป็นเลิศ เช่น “Vicky” มาจาก Victoria แปลว่าชัยชนะ “Ivy” หมายถึง เป็นคนฉลาดเหมือนชื่อกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำ (Ivy League) “Cong Cong” (聪聪) หมายถึง ฉลาด

5) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับนามสกุล คือชื่อเล่นที่นำมาจากนามสกุลของตนเอง จากการศึกษาพบจำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 6.25 ชื่อเล่นเพศชายที่เกี่ยวกับนามสกุล ได้แก่ “Tian” (田) “Xu” (徐) “Ou Yang” (欧阳) ชื่อเล่นเพศหญิงที่เกี่ยวกับนามสกุล ได้แก่ “Fu” (付) “Xiao Mi” (小米) ซึ่งชื่อเล่นเหล่านี้มาจากนามสกุลของผู้ตั้ง

6) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับอาหาร คือชื่อเล่นที่มีความหมายเกี่ยวกับอาหาร และเครื่องดื่ม รวมถึงรสชาติต่าง ๆ จากการศึกษาพบจำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 6.25 ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับอาหาร ได้แก่ “Ning Meng” (柠檬) หมายถึง มะนาว “Bing Bing” (冰冰) หมายถึง น้ำแข็ง “ข้าว” หมายถึง ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง “หวาน” หมายถึง รสชาติหวาน “น้ำตาล” หมายถึง ชื่อเครื่องปรุง สารให้ความหวานชนิดหนึ่ง ส่วนชื่อเล่นเพศชายที่มีความหมายเกี่ยวกับอาหารไม่พบการใช้

7) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิริมงคล โชค ของมีค่า คือชื่อเล่นที่มีความหมายเกี่ยวกับความเชื่อ สิ่งดีงาม ของมีค่าและความร่ำรวย จากการศึกษาพบจำนวน 4 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความหมายเกี่ยวกับสิริมงคล ได้แก่ “Rui” (瑞) หมายถึง ฤกษ์ดี เป็นมงคล “Eric” หมายถึง เป็นคนรวย ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับสิริมงคล ได้แก่ “Jin Jing” (金晶) หมายถึง ผลึกคริสตัล “Qi” (琪) หมายถึง หยกที่สวยงามและหายาก

8) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับกริยาอาการ ความรู้สึก จากการศึกษาคำพจนานุกรม 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 3.75 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความหมายเกี่ยวกับกริยาอาการ ได้แก่ “Zhen” (振) หมายถึง สั่น “Tuo” (拓) หมายถึง ขยายออก “Hang” (航) หมายถึง ล่องเรือ ส่วนชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับกริยาอาการไม่พบการใช้

9) กลุ่มความหมายอื่น ๆ คือชื่อเล่นที่มีความหมายแตกต่างจากกลุ่มอื่น จากการศึกษาคำพจนานุกรม 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 3.75 ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายอื่น ได้แก่ “Yuan” (源) หมายถึง แหล่งที่มา ต้นกำเนิด “Mu Zi” (木子) มาจากตัวอักษรในนามสกุล Li (李) “Miu” เป็นคำพ้องเสียงของนามสกุล Liu (刘) ส่วนชื่อเล่นเพศชายที่มีความหมายอื่นไม่พบการใช้

10) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับตัวอักษร ตัวเลข จากการศึกษาคำพจนานุกรม 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.50 ชื่อเล่นเพศชายที่มีความหมายเกี่ยวกับตัวอักษร ตัวเลข ได้แก่ “Qi Qi” (七七) ซึ่ง 七 คือ หมายเลข 7 ชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับตัวอักษร ตัวเลข ได้แก่ “CC” ซึ่งตัวอักษร C พ้องกับชื่อในภาษาจีน

11) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ จากการศึกษาคำพจนานุกรม 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 1.25 ซึ่งพบเฉพาะเพศหญิง ได้แก่ “Jina” หมายถึง สวยงาม

12) กลุ่มความหมายเกี่ยวกับเวลา จากการศึกษาคำพจนานุกรม 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 1.25 ซึ่งพบเฉพาะเพศหญิง ได้แก่ “Xiao Han” (小含) หมายถึง รุ่งอรุณ

หากพิจารณาตามปัจจัยด้านเพศพบว่า ชื่อเล่นเพศชายสามารถแบ่งกลุ่มความหมายได้ 8 กลุ่มความหมาย โดยสามอันดับแรก ได้แก่ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับชื่อเฉพาะ จำนวน 15 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 37.50 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม จำนวน 8 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 20 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับคุณธรรม และความประพฤติดี จำนวน 4 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 10 ส่วนชื่อเล่นเพศหญิงสามารถแบ่งกลุ่มความหมายได้ 11 กลุ่มความหมาย โดยสามอันดับแรก ได้แก่ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับชื่อเฉพาะ จำนวน 10 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 25 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม จำนวน 6 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 15 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับคุณธรรม และความประพฤติดี จำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 12.50 จะเห็นได้ว่า ความหมายของชื่อเล่นคนจีนเพศชายและเพศหญิงมีความคล้ายกันคือ ส่วนใหญ่เกี่ยวกับชื่อเฉพาะ ธรรมชาติ และคุณธรรมและความประพฤติดี ตามลำดับ ส่วนที่แตกต่างกันชัดเจนคือ พบชื่อเล่นเพศหญิงที่มีความหมายเกี่ยวกับอาหารเป็นอันดับสาม ในขณะที่เพศชายไม่พบการใช้ชื่อเล่นในกลุ่มความหมายดังกล่าว ดังแสดงในตารางที่ 5

ตาราง 5 ความหมายของชื่อเล่นของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

ความหมายของชื่อเล่น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชื่อเฉพาะ	15	37.50	10	25	25	31.25
2. ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	8	20	6	15	14	17.50
3. คุณธรรม และความประพฤติดี	4	10	5	12.50	9	11.25
4. ความเป็นเลิศ ความเจริญรุ่งเรือง	4	10	4	10	8	10
5. นามสกุล	3	7.50	2	5	5	6.25
6. อาหาร	-	-	5	12.50	5	6.25
7. สิริมงคล ของมีค่า	2	5	2	5	4	5
8. กิริยาอาการ	3	7.50	-	-	3	3.75
9. ความหมายอื่น ๆ	-	-	3	7.50	3	3.75
10. ตัวอักษร ตัวเลข	1	2.50	1	2.50	2	2.50
11. ลักษณะทางกายภาพ	-	-	1	2.50	1	1.25
12. เวลา	-	-	1	2.50	1	1.25
รวม	40	100	40	100	80	100

1.6 ที่มาของชื่อเล่น

จากการศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยพบว่าสามารถแบ่งที่มาได้ทั้งหมด 7 ที่มา โดยเรียงลำดับดังนี้

1) การตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุล จากการศึกษาพบจำนวน 32 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 40 ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลวิธีย่อย ได้แก่ 1.1) การตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุลโดยตรง คือการตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อจริงหรือนามสกุล โดยนำคำใดคำหนึ่งหรือทั้งหมดของชื่อจริงหรือนามสกุลมาตั้งเป็นชื่อเล่น มีจำนวน 26 ชื่อ ชื่อเล่นเพศชาย พบ 16 ชื่อ เช่น “A Peng” มาจากชื่อ Yuan Peng (元鹏) “Chang Jun” มาจากชื่อ Chang Jun (昌峻) “Tong Tong” มาจากชื่อ Qin Tong (沁桐) “Hang” มาจากชื่อ Xiao Hang (晓航) “Tian” มาจากนามสกุล Tian (田) ชื่อเล่นเพศหญิง พบ 10 ชื่อ เช่น “Lu” มาจากชื่อ Zi Lu (子露) “Xiao Mi” มาจากนามสกุล Mi (米) “Jin Jing” มาจากชื่อและนามสกุล Jin Jing (金晶) และ 1.2) การตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุลโดยอ้อม เช่น การตั้งชื่อเล่นให้มีเสียงหรือความหมายคล้ายกับชื่อหรือนามสกุลเดิมของตน มีจำนวน 6 ชื่อ ชื่อเล่นเพศชาย พบเพียง 1 ชื่อ ได้แก่ “Paul” เป็นคำพ้องเสียงกับคำในชื่อคือ Bo (博) ชื่อเล่นเพศหญิง พบ 5 ชื่อ เช่น “หวาน” ออกเสียงคล้าย

นามสกุล Wang (王) และมีความหมายเหมือนในชื่อ Tian (甜) ซึ่งหมายถึงรสหวาน “CC” มาจากเสียงพยัญชนะต้นของชื่อและนามสกุล Chen Yue Chen (陈玥辰) “Ning Meng” มาจากชื่อตัวสุดท้าย Hui Meng (会蒙) และชอบกินมะนาว Ning Meng (柠檬) ซึ่งเป็นของเปรี้ยว “Mu Zi” (木子) นำมาจากตัวอักษรในนามสกุล Li (李)

2) การตั้งชื่อเล่นให้ออกเสียงง่าย และไพเราะ คือการตั้งชื่อเล่นให้ออกเสียงง่าย มีความไพเราะเพื่อสื่อสารกันได้ง่ายและจดจำได้ง่าย จากการศึกษาพบจำนวน 19 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 23.75 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่ให้เหตุผลนี้นิยมใช้ชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษ ชื่อเล่นเพศชาย เช่น “Alex” “Brian” “Harry” “Qi Qi” “คง” “เมฆ” ชื่อเล่นเพศหญิง เช่น “Lion” “Vicky” “Grace” “Anna” “Nancy” “ข้าว” “น้ำฝน”

3) การตั้งชื่อเล่นเลียนแบบชื่อเฉพาะ คือการตั้งชื่อเล่นตามชื่อเฉพาะของบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น นักแสดง นักร้อง รวมถึงตัวละครต่าง ๆ จากการศึกษาพบจำนวน 18 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 22.50 ชื่อเล่นเพศชาย เช่น “Jinx” มาจากชื่อของตัวละครใน League of Legends “Tom” มาจากชื่อตัวละครที่เป็นแมวในการ์ตูนทอมกับเจอร์รี่ “Eason” มาจากชื่อดาราไต้หวัน “Jacob” มาจากชื่อตัวละครในภาพยนตร์เรื่องทไวไลท์ “Zhao” (钊) มาจากหลี่ต้าเจา (李大钊) ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์จีน ชื่อเล่นเพศหญิง เช่น “Max” มาจากชื่อตัวละครในซีรีส์สเตรนเจอร์ธิงส์ (Stranger Things) “Ariel” เป็นชื่อตัวการ์ตูนในเรื่องเงือกน้อยผจญภัย (The Little Mermaid) “Ivy” มาจาก Ivy League ซึ่งเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสหรัฐอเมริกา “Kossin” มาจากชื่อบุคคลที่มีชื่อเสียงในอินเทอร์เน็ต

4) การตั้งชื่อเล่นตามความคาดหวังของผู้ตั้ง คือการตั้งชื่อเล่นตามความต้องการหรือตามคุณลักษณะที่ผู้ตั้งคาดหวัง จากการศึกษาพบจำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 6.25 ชื่อเล่นเพศชาย ได้แก่ “Eric” นักศึกษาตั้งชื่อด้วยตนเองเพราะต้องการเป็นคนรวย “Vincent” อาจารย์ตั้งให้เพราะต้องการให้ฉลาด “Real” นักศึกษาตั้งเองเพราะต้องการให้สิ่งที่คิดเป็นจริง “Ming” (明) พ่อแม่ตั้งให้เพราะต้องการให้ลูกเป็นคนชัดแจ้งและตรงไปตรงมา ชื่อเล่นเพศหญิง ได้แก่ “Cong Cong” (聪聪) นักศึกษาตั้งชื่อเองเพราะต้องการให้ตนเป็นคนฉลาด

5) การตั้งชื่อเล่นตามความชื่นชอบหรือความประทับใจ จากการศึกษาพบจำนวน 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 3.75 ชื่อเล่นเพศชาย ได้แก่ “Angelos” นักศึกษาตั้งชื่อเองเพราะความชื่นชอบ ชื่อเล่นเพศหญิง ได้แก่ “Skylar” นักศึกษาตั้งชื่อเองเพราะชอบท้องฟ้า “Wa Yu” (蛙鱼) นักศึกษาชอบเพราะคล้ายกับชื่อของเพื่อนสนิท

6) การตั้งชื่อเล่นให้มีความหมายดี เป็นสิริมงคล จากการศึกษาพบจำนวน 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.50 ซึ่งพบเฉพาะเพศหญิง ได้แก่ “Ji” (济) พ่อแม่ตั้งให้เพราะความหมายดี หมายถึงให้ความช่วยเหลือ “Qi” (琪) พ่อแม่ตั้งให้เพราะเป็นสิ่งที่มีความหมายดี หมายถึง หยก

7) การตั้งชื่อเล่นตามศาสนา จากการศึกษาพบจำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 1.25 ซึ่งพบเฉพาะเพศชาย ได้แก่ “Bao Luo” (保罗) เนื่องจากเป็นคริสเตียนจึงตั้งชื่อตามอัครสาวกในพระคัมภีร์ในศาสนาคริสต์

หากพิจารณาตามปัจจัยด้านเพศพบว่า ชื่อเล่นเพศชายสามารถแบ่งกลุ่มที่มาได้ 6 ที่มา โดยสามอันดับแรก ได้แก่ การตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุล จำนวน 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 42.50 การตั้งชื่อเล่นเลียนแบบชื่อเฉพาะ จำนวน 10 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 25 การตั้งชื่อเล่นให้ออกเสียงง่ายและไพเราะ จำนวน 7 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 17.50 ส่วนชื่อเล่นเพศหญิงสามารถแบ่งกลุ่มที่มาได้ 6 ที่มา โดยสามอันดับแรก ได้แก่ การตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุล จำนวน 15 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 37.50 การตั้งชื่อเล่นให้ออกเสียงง่ายและไพเราะ จำนวน 12 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 30 การตั้งชื่อเล่นเลียนแบบชื่อเฉพาะ จำนวน 8 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 20 จะเห็นได้ว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุลมากที่สุด รองลงมาคือเพศชายนิยมตั้งเลียนแบบชื่อเฉพาะ ส่วนเพศหญิงนิยมตั้งชื่อให้ออกเสียงง่าย นอกจากนี้ เพศชายมีที่มาของชื่อเล่นจากความคาดหวังเป็นอันดับสี่ซึ่งพบร้อยละ 10 ในขณะที่เพศหญิงพบเพียงร้อยละ 2.5 สะท้อนให้เห็นว่าเพศชายถูกคาดหวังและมีความคาดหวังในการตั้งชื่อเล่นมากกว่าเพศหญิง ซึ่งส่วนใหญ่คาดหวังเกี่ยวกับความฉลาดและความร่ำรวย ดังแสดงในตารางที่ 6

ตาราง 6 ที่มาของชื่อเล่นของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

ที่มาของชื่อเล่น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความสัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุล	17	42.50	15	37.50	32	40
2. การออกเสียงง่าย และไพเราะ	7	17.50	12	30	19	23.75
3. การเลียนแบบชื่อเฉพาะ	10	25	8	20	18	22.50
4. ความคาดหวังของผู้ตั้ง	4	10	1	2.50	5	6.25
5. ความชื่นชอบ	1	2.50	2	5	3	3.75
6. ความเป็นสิริมงคล	-	-	2	5	2	2.50
7. ศาสนา	1	2.50	-	-	1	1.25
รวม	40	100	40	100	80	100

2. อุดมการณ์ของนักศึกษาจีนในประเทศไทยที่สะท้อนผ่านกลวิธีการตั้งชื่อเล่น

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์อรรถลักษณะของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยที่สะท้อนผ่านกลวิธีการตั้งชื่อเล่น ดังที่ Labelle (2011, p 178) กล่าวว่า “The most obvious way in which we negotiate the

world through language is by what we choose to call ourselves.” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า “ชื่อ” เป็นวิธีที่ชัดเจนที่สุดที่เรานำเสนอตนเองต่อสังคมผ่านภาษา จากคำกล่าวข้างต้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างชื่อกับอัตลักษณ์ได้เป็นอย่างดี ประการแรกคือ ชื่อเป็นป้ายฉลากระบุอัตลักษณ์หรือเป็นป้ายกำกับซึ่งใช้เฉพาะผู้เป็นเจ้าของ (Labelle, 2011) ชื่อจึงมีบทบาทในการนำเสนออัตลักษณ์คือสามารถใช้สร้างความเฉพาะเจาะจงหรือความโดดเด่นให้เจ้าของชื่อ ขณะเดียวกันชื่อยังบ่งบอกอัตลักษณ์ที่เจ้าของชื่อมีส่วนร่วมกับผู้อื่นด้วย (ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2561, น. 40-41) ประการที่สอง ตามแนวคิดดรชนีบ่งชี้ (indexicality) ของออคส์ (Ochs, 1992) จะพบว่าชื่อสามารถทำหน้าที่เป็นดรชนีบ่งชี้อัตลักษณ์หรือลักษณะบางประการเกี่ยวกับตัวตนของผู้ใช้ภาษานั้น ๆ ได้ ผู้วิจัยนำแนวคิดข้างต้นมาวิเคราะห์อัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนที่สะท้อนผ่านการตั้งชื่อเล่น จากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นอัตลักษณ์ของนักศึกษาจีน 2 ประการ คือ อัตลักษณ์ของความเป็นจีน และอัตลักษณ์การเป็นคนทันสมัย ดังนี้

1) “อัตลักษณ์ของความเป็นจีน” แม้คนจีนที่อยู่ในประเทศไทยจะสามารถเลือกตั้งชื่อเล่นเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารได้อย่างอิสระ คือ สามารถตั้งชื่อด้วยภาษาหรือกลวิธีใดก็ได้ แต่จากผลการศึกษาพบว่าคนจีนส่วนใหญ่ยังคงเลือกใช้ภาษาจีนในการตั้งชื่อเล่นมากที่สุด หากพิจารณาด้านการตั้งชื่อกับอัตลักษณ์ชาติพันธุ์นั้น จะเห็นได้ว่า การตั้งชื่อด้วยภาษาหนึ่งๆ สามารถใช้ดรชนีบ่งชี้อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษานั้นๆ ได้ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่เลือกใช้เป็นภาษาจีนนี้สัมพันธ์กับการนำเสนออัตลักษณ์ชาติพันธุ์ คือบ่งบอกความเป็นผู้มีเชื้อสายจีน อีกทั้งจำนวนพยางค์ที่ใช้ในการตั้งชื่อเล่นพบว่าส่วนใหญ่นิยมตั้งเป็นจำนวน 2 พยางค์มากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะคุ้นเคยกับชื่อจริงของคนจีนที่นิยมตั้งเป็น 2 พยางค์มากที่สุดเช่นเดียวกัน (ฟาง ฟาง, 2554) นอกจากนี้ ด้านความหมายพบว่า คนจีนนิยมตั้งชื่อเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติมากเป็นลำดับ 2 ซึ่งสอดคล้องกับชื่อจริงในภาษาจีนที่พบว่านิยมตั้งชื่อให้มีความหมายเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ทางกายภาพและธรรมชาติเช่นเดียวกัน (ฟาง ฟาง, 2554; ปวีร์ พฤกษเศรษฐ, 2561) อาจกล่าวได้ว่า ชื่อของคนจีนไม่ว่าจะเป็นชื่อจริงหรือชื่อเล่นที่มักมีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาตินี้อาจแสดงให้เห็นวิถีปฏิบัติหนึ่งในการตั้งชื่อของคนจีนที่มีร่วมกัน ซึ่งอาจสามารถใช้เป็นดรชนีบ่งชี้อัตลักษณ์ความเป็นจีนโดยอ้อมได้ ที่สำคัญคือด้านที่มาของชื่อเล่นพบว่า คนจีนส่วนใหญ่นิยมตั้งชื่อให้มีความสัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุลของตนเองมากที่สุด ซึ่งมีกลวิธีย่อยหลากหลาย เช่น การนำชื่อจริงมาใช้เป็นชื่อเล่น การนำคำใดคำหนึ่งของชื่อจริงมาตั้งเป็นชื่อเล่น การนำคำใดคำหนึ่งของชื่อจริงมาสร้างเป็นคำซ้ำ 2 พยางค์ การใช้คำว่า Xiao (小) นำหน้าชื่อจริงหรือนามสกุล กล่าวได้ว่า การตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อจริง-นามสกุลนั้นแสดงให้เห็นการนำเสนอตัวตนและต่อย่ออัตลักษณ์ความเป็นจีนอย่างชัดเจน

2) “อัตลักษณ์การเป็นคนทันสมัย” นอกจากการใช้ชื่อเล่นเพื่อบ่งชี้อัตลักษณ์ความเป็นจีนแล้ว ยังพบการตั้งชื่อเล่นเพื่อบ่งชี้อัตลักษณ์ความทันสมัยและความเป็นสากลด้วย จากผลการศึกษาด้านภาษาที่ใช้ตั้งชื่อพบว่า นอกจากคนจีนนิยมใช้ภาษาจีนแล้ว รองลงมาก็นิยมใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อเล่นด้วยซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน จะเห็นได้ว่า การใช้ชื่อเล่นภาษาอังกฤษนี้ใช้เพื่อบ่งชี้อัตลักษณ์ความเป็นคนทันสมัย

อีกทั้งคนจีนนิยมตั้งชื่อเล่นที่มีความหมายเกี่ยวกับชื่อเฉพาะมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นบุคคลสำคัญ นักแสดง ศิลปิน ตัวละคร ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีชื่อเสียง แสดงให้เห็นถึงการตั้งชื่อตามสมัยนิยมที่เป็นที่รู้จักซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความทันสมัย นอกจากนี้ ด้านที่มาของชื่อเล่นพบว่า สาเหตุหนึ่งคือคนจีนต้องการให้ชื่อเล่นออกเสียงง่ายจึงเลือกชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนนั้น ส่วนหนึ่งอาจเพราะนักศึกษาจีนที่มาศึกษาในประเทศไทยต้องมาใช้ชีวิตในอีกสังคมวัฒนธรรมหนึ่ง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ต้องติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันกับคนต่างชาติ ทั้งอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสัญชาติจีน สัญชาติไทย หรือสัญชาติอื่น ประกอบกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีนโยบายใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน ดังนั้นการใช้ชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษส่วนหนึ่งก็เพื่อให้มีความเป็นสากล จดจำง่าย และสะดวกในการติดต่อสื่อสารซึ่งสะท้อนให้เห็นอัตลักษณ์ของการเป็นคนทันสมัย

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า กลวิธีทางภาษาในการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยนั้นมีบทบาทในการสร้างและนำเสนออัตลักษณ์ของตนโดยเฉพาะในบริบทสังคมวัฒนธรรมใหม่ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนสะท้อนให้เห็นการนิยามความหมายของตัวตนและการจัดวางตำแหน่งทางสังคมให้ตัวตนของนักศึกษาจีน อัตลักษณ์ดังกล่าวคือการเลือกดำรงอัตลักษณ์ความเป็นคนจีนของตนเองไว้ ขณะเดียวกันก็สื่อให้เห็นอัตลักษณ์ของการเป็นคนทันสมัยและความเป็นสากลด้วย กล่าวได้ว่า การศึกษาการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนนี้ทำให้เห็นวิธีคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการตั้งชื่อและการสื่ออัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนผ่านการตั้งชื่อ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการตั้งชื่อเล่นและอัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนในประเทศไทยที่สะท้อนผ่านการตั้งชื่อเล่น ข้อมูลเก็บจากนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายดังนี้

1) การเริ่มใช้ชื่อเล่น นักศึกษาจีนส่วนใหญ่ทั้งเพศชายและเพศหญิงเริ่มใช้ชื่อเล่นที่ตอบในแบบสอบถามหลังจากได้มาประเทศไทย จะเห็นได้ว่าแม้นักศึกษาจีนจะมาเรียนอยู่ต่างประเทศ แต่ส่วนใหญ่ก็ยังเลือกใช้ภาษาจีนในการตั้งชื่อเล่นเพื่อดำรงอัตลักษณ์ความเป็นจีน ขณะเดียวกันก็เลือกใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อเล่นเพื่อให้ออกเสียงง่าย และสะดวกในการติดต่อกับคนต่างชาติ ซึ่งเป็นการนำเสนออัตลักษณ์ความทันสมัย

2) ผู้ตั้งชื่อเล่น นักศึกษาจีนส่วนใหญ่ตั้งชื่อเล่นด้วยตนเอง หากเปรียบเทียบกับผู้ตั้งชื่อเล่นคนไทยซึ่งส่วนใหญ่พ่อแม่เป็นผู้ตั้ง (หม่อมหลวงจรัสวิไล จรุงโรจน์, 2552, น. 117-118) หรือผู้ตั้งชื่อเล่นภาษาไทยให้นักศึกษาจีนซึ่งส่วนใหญ่อาจารย์คนไทยเป็นผู้ตั้ง (วิไล ธรรมวาจา, 2559, น. 31-32) อาจกล่าวได้ว่า การตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนในงานวิจัยนี้มีอิสระค่อนข้างสูงเนื่องจากสามารถตั้งได้ด้วย

ตนเอง ส่วนกลุ่มพ่อแม่ที่เป็นผู้ตั้งชื่อเล่นมักใช้ภาษาจีนเท่านั้นซึ่งเป็นการเน้นนำเสนออัตลักษณ์ความเป็นคนจีน และกลุ่มอาจารย์ใช้เฉพาะภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อเล่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สอดคล้องกับที่ Chen (2021) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า อาจารย์สอนภาษาอังกฤษมีอิทธิพลในการตั้งชื่อภาษาอังกฤษให้นักศึกษาจีน

3) จำนวนพยางค์ของชื่อเล่น คนจีนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มการตั้งชื่อเล่นด้วยจำนวน 2 พยางค์มากที่สุดเช่นเดียวกัน และมีค่าเฉลี่ยของชื่อเล่นคนจีนคือ 1.61 พยางค์ หากเปรียบเทียบกับการตั้งชื่อเล่นของคนไทยพบว่ามีค่าเฉลี่ย 1.28 พยางค์ (หม่อมหลวงจรัสวิไล จรุงญโรจน์, 2552, น. 36-37) จะเห็นได้ว่าคนจีนนิยมตั้งชื่อเล่นยาวกว่าคนไทย

4) ภาษาที่ใช้ตั้งชื่อเล่น คนจีนนิยมใช้ภาษาจีนในการตั้งชื่อเล่นมากที่สุด รองลงมาคือมักใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามลำดับ อีกทั้งพบว่าเพศชายนิยมใช้ภาษาจีนตั้งชื่อมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงนิยมใช้ภาษาอังกฤษตั้งชื่อมากที่สุด ส่วนการใช้ภาษาไทยตั้งชื่อเล่นนั้นพบว่าเป็นนักศึกษาจีนที่เรียนสาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย จึงตั้งชื่อเล่นให้เป็นภาษาไทยซึ่งส่วนใหญ่มาจากเพื่อนคนไทยเป็นผู้ตั้งการตั้งชื่อเล่นด้วยภาษาจีนและภาษาอังกฤษนั้นสะท้อนให้เห็นว่า ในขณะที่นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกนำเสนออัตลักษณ์ความเป็นจีนผ่านการใช้ภาษาจีนแล้ว ส่วนหนึ่งก็เลือกนำเสนออัตลักษณ์ความทันสมัยผ่านการใช้ภาษาอังกฤษด้วย อนึ่งน่าสังเกตว่า นักศึกษาจีนไม่นิยมตั้งชื่อเล่นเป็นภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งแตกต่างกับการตั้งชื่อเล่นของคนไทยที่นิยมตั้งชื่อเล่นที่มาจากหลากหลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาอิตาลี ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น (หม่อมหลวงจรัสวิไล จรุงญโรจน์, 2552, น. 45-60; นพดล สมจิตร, 2560, น. 39-41)

5) ความหมายของชื่อเล่นคนจีน แม้ความหมายของชื่อเล่นคนจีนเพศชายและเพศหญิงมีความคล้ายกัน คือส่วนใหญ่เกี่ยวกับชื่อเฉพาะ ธรรมชาติ และคุณธรรมและความประพุดดี อย่างไรก็ตาม ความหมายย่อยในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติของเพศชายและเพศหญิงมีจุดเน้นแตกต่างกัน กล่าวคือ ชื่อเล่นเพศชายมักเกี่ยวกับพระอาทิตย์ มหาสมุทร หรือท้องฟ้าอันกว้างใหญ่ จะเห็นได้ว่าความหมายมักเน้นความยิ่งใหญ่ ในขณะที่ชื่อเล่นเพศหญิงมักเกี่ยวกับน้ำค้างหรือน้ำฝน

6) ที่มาของชื่อเล่นคนจีน ประเด็นที่น่าสนใจคือแม้คนจีนเพศชายและเพศหญิงนิยมตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุลมากที่สุด แต่ก็พบกลวิธีย่อยแตกต่างกัน กล่าวคือ นอกจากการตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อจริงหรือนามสกุล โดยนำคำใดคำหนึ่งของชื่อจริงหรือนามสกุลมาตั้งเป็นชื่อเล่นแล้ว ผู้วิจัยพบการตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุลโดยกลวิธีทางอ้อมด้วย ชื่อเล่นเพศหญิง เช่น “หวาน” ออกเสียงคล้ายนามสกุล Wang (王) และมีความหมายเหมือนในชื่อ Tian (甜) ซึ่งหมายถึงรสหวาน “CC” มาจากเสียงพยัญชนะต้นของชื่อและนามสกุล Chen Yue Chen (陈玥辰) “Mu Zi” (木子) นำมาจากตัวอักษรในนามสกุล Li (李) “Miu” เป็นคำพ้องเสียงกับนามสกุล Liu (刘) ชื่อเล่นเพศชาย เช่น “Paul” เป็นคำพ้องเสียงกับคำในชื่อคือ Bo (博) จะเห็นได้ว่า แม้ชื่อเล่นดังกล่าวไม่ได้นำมาจากชื่อหรือนามสกุลโดยตรง แต่มี

ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชื่อหรือนามสกุลโดยอ้อม แสดงให้เห็นความประณีตในการตั้งชื่อเล่นซึ่งพบว่าเพศหญิงใช้กลวิธีทางอ้อมนี้มากกว่าเพศชาย

หากเปรียบเทียบการตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับชื่อหรือนามสกุลเดิมของตนนั้นจะเห็นได้ว่า นักศึกษาจีนในงานวิจัยนี้นิยมตั้งชื่อเล่นให้สัมพันธ์กับชื่อหรือนามสกุลเดิมของตน ในขณะที่การตั้งชื่อภาษาไทยของนักศึกษาจีนในประเทศไทยของ หลุยหลุย เจียง (2559) พบว่าส่วนใหญ่ชื่อภาษาไทยที่ตั้งขึ้นใหม่นั้นไม่มีความสัมพันธ์กับชื่อเดิมในภาษาจีน ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเพราะเป็นชื่อที่ผู้อื่นตั้งให้ ส่วนงานวิจัยนี้นักศึกษาจีนมักเป็นผู้ตั้งชื่อเอง นักศึกษาจึงมีโอกาสในการนำเสนอตัวตนที่ต้องการผ่านชื่อเล่นได้อย่างอิสระ จากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นความผูกพันของนักศึกษาจีนที่มีต่อชื่อ-นามสกุลเดิมของตน ทั้งนี้อาจเพื่อรักษาอัตลักษณ์ความเป็นจีนของตน

7) ในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งชื่อกับอัตลักษณ์จะเห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะการเลือกตั้งชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ย้ายถิ่นไปประเทศหรือสังคมวัฒนธรรมอื่น ซึ่งเป็นประเด็นที่งานวิจัยนี้สนใจ งานวิจัยก่อนหน้าที่เกี่ยวกับการตั้งชื่อของนักศึกษาจีนที่ไปศึกษาในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางพบว่า นักศึกษาจีนนิยมใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษ (English name) (Cotterill, 202; Diao, 2014) ในขณะที่งานวิจัยนี้ซึ่งเป็นการตั้งชื่อเล่นของนักศึกษาจีนที่ย้ายมาเรียนประเทศไทยพบว่า นิยมใช้ทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ กลวิธีต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นกลวิธีการตั้งชื่อเล่นด้วยภาษาจีน การตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับชื่อ-นามสกุล ฯลฯ กลวิธีเหล่านี้เหมือนเป็นป้ายฉลากระบุอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ความเป็นจีน สอดคล้องกับการตั้งนามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีนของ วนิตา เจริญสุข (2532) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนบางส่วนเลือกที่จะตั้งนามสกุลเพื่อรักษาเค้าเดิม ทั้งนี้เป็นความพยายามรักษาอัตลักษณ์ความเป็นจีนของตนไว้ นอกจากนี้ การใช้ชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษนั้นเป็นเหมือนการยืมอัตลักษณ์ (borrowed identity) (Li, 1997) ของคนอังกฤษมาใช้เพื่อให้สะดวกในการติดต่อกับคนต่างชาติ ขณะเดียวกันก็สื่อถึงการเป็นคนทันสมัยด้วย สอดคล้องกับปาจรีวิ วิเชียรมณี (2557) อธิบายว่าคนไทยมีค่านิยมในการตั้งชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษเพื่อความสะดวกในการติดต่อกับคนต่างชาติ และสื่อถึงความทันสมัย และสอดคล้องกับ Wongsantativanich (2013) กล่าวว่าสิ่งที่คนไทยต้องการจากการตั้งชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษไม่ใช่แค่ใช้เป็นป้ายชื่อเท่านั้น แต่เป็นการนำเสนออัตลักษณ์ความทันสมัยของตัวเองในสังคมสมัยใหม่

8) ชื่อเล่นของนักศึกษาจีนเป็นชื่อที่เจ้าของสามารถตัดสินใจเลือกได้ด้วยตัวเอง กล่าวคือ มีอิสระในการเลือกใช้และการนำเสนออัตลักษณ์ (Cheang, 2008) ซึ่งแตกต่างกับการศึกษาตั้งชื่อภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยของ หลุยหลุย เจียง (2559) เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งชื่อด้วยตนเองแต่จะให้คนไทยที่ตนเองรู้จักหรือเพื่อน อาจารย์ตั้งชื่อภาษาไทยให้ นอกจากนี้ Chien (2012, p. 472) ชี้ให้เห็นว่าชื่อเล่นที่นักศึกษาจีนเลือกมาใช้ในแง่หนึ่งก็เหมือนกับการเกิดใหม่ (rebirth) คือสามารถเลือกนำเสนอตัวตนที่ต้องการได้ เนื่องจากชื่อไม่เพียงแต่ใช้ระบุตัวตนเท่านั้น แต่ยังมีคามหมาย ลักษณะบางประการที่แฝงมา

กับชื่อด้วย ซึ่งงานวิจัยนี้พบว่า นักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทยเลือกรักษาอัตลักษณ์ความเป็นคนจีนไว้ ขณะเดียวกันก็เลือกนำเสนออัตลักษณ์ของความเป็นคนทันสมัยด้วย กล่าวได้ว่า อัตลักษณ์ของนักศึกษาจีนที่สะท้อนผ่านการตั้งชื่อเล่นนี้แสดงให้เห็นการ “ดำรงตัวตน” และ “สร้างตัวตน” ขณะเดียวกันก็ “ปรับตัวตน” ให้เข้ากับบริบทของสังคมวัฒนธรรมใหม่

ข้อเสนอแนะการวิจัย

งานวิจัยนี้สามารถเป็นแนวทางในการศึกษาชื่อเล่นของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในประเทศหรือสังคมวัฒนธรรมอื่นได้ ทั้งคนสัญชาติอื่นที่อยู่ในประเทศไทย เช่น คนญี่ปุ่น คนพม่า หรือคนสัญชาติไทยที่อยู่ต่างประเทศ เช่น ประเทศแถบตะวันตก ประเทศจีน ฯลฯ ทั้งนี้ น่าจะแสดงให้เห็นวัฒนธรรมในการตั้งชื่อที่แตกต่างกัน

รายการอ้างอิง

- จรัลวิไล จรูญโรจน์, หม่อมหลวง. (2552). รายงานการวิจัยเรื่อง ภาษาและภาพสะท้อนของวัฒนธรรมจากชื่อเล่นของคนไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จริญญา ธรรมโชโต. (2540). การศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อเล่นของคนไทยในเขตอำเภอเมืองจังหวัดตรัง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธัญชา ที่รักษพันธ์, พศศิณี เศรษฐทอง, ศิริณาด พานิชวรพันธ์, และ จอมขวัญ สุทธิพันธ์. (2561). ค่านิยมที่สะท้อนผ่านความหมายของชื่อเล่นของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีอายุระหว่าง 50-70 ปี ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 12(2), 77-95.
- นพดล สมจิตร์. (2560). กลวิธีการตั้งชื่อเล่นของนักเรียน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นันทนา รณเกียรติ. (2555). ทักษะการตั้งชื่อเล่นสองพยางค์ของคนไทย. ภาษาและภาษาศาสตร์, 31(1), 11-19.
- ปวีร์ พงษ์เศรษฐ์. (2561). ชื่อภาษาจีนของชาวไทย: ลักษณะและความเปลี่ยนแปลงระหว่างปีพุทธศักราช 2503-2561. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาจริย์ วิเชียรมณี. (2557). ค่านิยมในการตั้งชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษของคนไทย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฟาง ฟาง. (2554). การตั้งชื่อคนไทยและการตั้งชื่อคนจีน: การศึกษาเปรียบเทียบ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2566). รายงานจำนวนนักศึกษาปัจจุบันต่างชาติจำแนกตามประเทศ.
<https://stat.mfu.ac.th/th/current-student-stat/869?freezeId=869>
- วนิดา เจริญสุข. (2532). นามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีน : การวิเคราะห์ทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์
 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไล ธรรมวาจา. (2559). ทักษะคิดของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อชื่อภาษาไทย. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*,
 11(2), 28-39.
- ศิริพร ภัคดีผาสุข. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษา กับอัตลักษณ์และแนวทางการนำมาศึกษา
 ภาษาไทย. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักข่าวอิสรา. (2566). 10 ปี จีนอันดับหนึ่ง! สองสถิติ น.ศ.ต่างชาติในไทยปี 55-65 เมียนมาครอง
 เบอร์สอง. <https://isranews.org/article/isranews-scoop/115794-isranews-09>
- หลุยหลุย เจียง. (2559). การศึกษาชื่อภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่อยู่ในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภิสิทธิ์ ทองใบ. (2562). การตั้งชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อมรรัตน์ วันยาว. (2545). การตั้งชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทในเขตอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
 [รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Cheang, J. (2008). Choice of foreign names as a strategy for identity management. *Intercultural
 Communication Studies*, 17(2), 197–202.
- Chen, J. (2021). The adoption of non-Chinese names as identity markers of Chinese
 international students in Japan: A case study at a Japanese comprehensive research
 university. *Names: A Journal of Onomastics*, 69(2), 11-19.
- Chien, G. C-W. (2012). Elementary school EFL learners' adoption of English names and
 implications for classroom practice. *Theory and Practice in Language Studies*, 2(3),
 469-474.
- Cotterill, S. (2020). Call me Fei: Chinese-speaking students' decision whether or not to use
 English names in classroom interaction. *Language, Culture, and Curriculum*, 33(3),
 228-241.
- Diao, W. (2014). Between ethnic and English names: Name choice for transnational Chinese
 students in a US academic community. *Journal of International Students*, 4(3), 205-222.

- LaBelle, S. (2011). Language and identity. In A. Mooney, J. Peccei, S. LaBelle, E. Eppler, P. Pichler, A. Irwin, S. Preece, & S. Soden (Eds.), *Language, society and power: An introduction* (3rd ed., pp. 173-188). Routledge.
- Li, D. C. S. (1997). Borrowed identity: Signaling involvement with a western name. *Journal of Pragmatics*, 28(4), 489–513.
- Ochs, E. (1992). Indexing Gender. In A. Duranti & C. Goodwin (Eds.), *Rethinking Context: Language as Interactive Phenomenon* (pp. 335-358). Cambridge University Press.
- Wongsantativanich, M. (2013). What's in a name?: An analysis of English nicknames of Thai people. *Journal of Studies in the Field of Humanities* [Special issue], 20, 133-166.

VACANA JOURNAL